

de până acum nu sunt neapărat spectaculoase, dar sunt notabile și se cheamă spectacolele *Casa Bernardei Alba* (regia Gelu Badea) și *Auto* (regia Claudiu Goga) și *Gala Star*. La Reșița, Teatrul băcăuan a fost prezent cu cea mai recentă premieră a sa, spectacolul cu piesa ***Proștii sub clar de lună*** de Teodor Mazilu. Atitudinea pe care regizorul Ion Sapdaru a adoptat-o față de textul mazilian e una radicală, așa că mult mai corect ar fi fost să ni se spună că spectacolul e *după* piesa sus-numită. Gogu, Clementina, Emilian și Ortansa apar totuși pe scenă, dar scopul lui Ion Sapdaru nu e de a prezenta *amoralitatea* esențială a sus-numitelor personaje. De fapt, spectacolul își asumă mai degrabă funcția de *agent sanitar* în raport cu o seamă de subproduse culturale ce ne invadează zilnic casa prin intermediul micului ecran. E vorba de emisiuni precum *Surprize-surprize*, *Din dragoste*, *Trădați în dragoste*, 9595, de telenovele pe care într-o confrerie fără fisură le difuzează toate televiziunile, fie că funcționează pe bază de abonament obligatoriu, fie că trăiesc doar din publicitate. De fapt, „proști“ suntem noi, cei care sub clarul luminii ce ne vine din tuburile catodice admitem asemenea aiureli patentate, ofense la adresa inteligenței umane. Ideea lui Sapdaru nu e rea, cert e că pentru a o materializa se putea servi de orice alt text, nu neapărat de cel al lui Teodor Mazilu. Numai că formula stilistică nu e folosită cu consecvență, ritmul interior al spectacolului e precar, ar mai fi fost mult de lucrat cu actorii, fapt evident mai cu seamă în partea a doua, unde regizorul e ceva mai milos cu partitura maziliană. Sunt lucruri ce se observă cu ochiul liber și primul care ar fi trebuit să le vadă e tocmai Ion Sapdaru. Sunt lucruri despre care s-a discutat onest, fără menajamente, într-un real dialog ale cărui roade sper să se vadă curând.

Afișul manifestării de cultură teatrală găzduită de Reșița a mai cuprins două expoziții de fotografii (una intitulată *Eveniment*, a unor tineri artiști clujeni), lansări de carte (la care au participat actorii trupei-gazdă, lucru ce nu se prea întâmplă orișunde), o vizită la Văliug, orașul în care s-a născut regretatul regizor de teatru TV Petre Sava Băleanu, ocazie pentru criticul Florica Ichim să înceapă demersurile în vederea deschiderii unei viitoare case memoriale, o vizită la vechiul Teatru de la Oravița. Criticul Ion Parhon ne-a invitat să rememorăm patru versiuni scenice ale *Hamlet*-ului shakespeareian, realizate de Tompa Gábor (Craiova), Liviu Ciulei („Bulandra“), Vlad Mugur (Naționalul clujean) și Andriy Zholdak (Ucraina), grație înregistrărilor păstrate în arhiva TVR și să vedem felul în care, în ultimele stagiuni, regizorul Bocsárdi László s-a apropiat de diverse texte clasice. Iar actrița Adriana Trandafir a prezentat în încheierea colocviului recitalul ***Pasărea Măiastră-Maria Tănase***.

Crenguța MANEA

Un exercițiu incomplet

Aflat la a doua ediție (1–6 octombrie 2006), **Colocviul Național de Regie** organizat de Teatrul G. A. Petculescu (Reșița) este un argument în favoarea faptului că atunci când actul managerial are în vedere crearea unei identități clare

pentru o anume manifestare, acea construcție are nevoie de coerență, consecvență, și nu în ultimul rând, de buna credință a celor care-i însoțesc primii pași. De aceea consider că efortul de a polariza resursele de concepție, ca și cele financiare, ale teatrului condus de directoarea Mălina Andrei, e bine să aibă un răspuns pe măsură din partea regizorilor ale căror spectacole sunt invitate. Cam dezamăgitoare absența lui Cristian Juncu (foarte bine primită de publicul din Reșița montarea sa de la Teatrul Act. București, *Orașul*), a lui Tompa Gábor (al cărui spectacol *Așteptându-l pe Godot*, Teatrul Tamási Áron din Sfântu Gheorghe, a fost regalul Colocviului) și a lui Ion Sapdaru de la întâlnirile cu o categorie de spectatori atât de interesați de avea un dialog real cu realizatorii spectacolelor vizionate.

Nu mă îndoiesc și de faptul că prezentarea în timpul colocviului a celor două premiere, ***Zadarnicele chinuri ale dragostei*** și ***Talk-show***, cu care Teatrul G. A. Petculescu a dorit să onoreze manifestarea, se înscrie, de asemenea, în categoria aceluiași efort menționat. A fost și o bună ocazie de a constata nivelul profesional la care trupa teatrului a ajuns, grație exercițiului făcut în timp.

După reprezentația cu *Talk-show (Gabriela și-a extirpat un ovar)* de Ștefan Caraman, Iuliana Mladenova – invitată la colocviu, președintă a Fundației BalkanArt din Bulgaria, care are drept scop dinamizarea schimburilor culturale și artistice în spațiul balcanic – se întreba la modul cel mai serios dacă situații precum cele înfățișate de autor se petrec cu adevărat în realitatea românească. Da, în România – și nu cred că doar aici – viața unui cuplu poate fi iadul pe pământ: așteptările ratate dar neasumate și puse doar în obligațiile celuilalt, neîmplinirile și ale unuia și ale altuia, marile spații albe induse de comunicare, violența ca ultimă resursă a viului. Da, toate acestea sunt prezente în spectacolul *Talk-show* ca și în existența multora – chiar prea multora! – dintre menajurile întâlnite în realitatea imediată. Numai că, dacă o situație reală, de viață cotidiană, dacă e adevărată, aceasta nu presupune, pe cale de consecință, că e ea devine și adevărată artistic. Și tocmai aceasta este problema!

Surprinzător pentru un dramaturg ce are și o bună experiență de prozator, cu știința personajelor și a relațiilor care să anime ficțiunea, textul lui Ștefan Caraman se mărginește să decupeze doar câteva fragmente din istoria banală și schematic redată (în ciuda prisosului de argou) a unui cuplu care se devorează deplin conștient, după o viață comună de eșecuri; iar regizorul încearcă fără sorți de izbândă să dea substanță poveștii. Ciudat e faptul că spectacolul are toate datele unei montări oneste: două prezențe actoricești care își iau în serios sarcinile scenice și acoperă cu multă disponibilitate și seriozitate profesională biografia personajelor – atâta câtă e –, dar aceasta este prea săracă din scriitura dramaturgică; o scenografie gândită corect și cu o anume expresivitate. Mă întreb, fără nici o urmă de ironie, de ce un text precar, când pe tema dată s-ar fi putut alege mult mai fericit. Și atunci, rămâne un exercițiu incomplet.

Teatrul „G.A. Petculescu“ din Reșița – Talk-show de Ștefan Caraman. Regia: Ion Mircioagă. Scenografia: Ana-Iulia Popov. Coregrafia: Hugo Wolff. Ilustrația muzicală: Hugo Wolff și Adrian Buhăceanu. Cu: Delia Lazăr (*Soția*), Eugen Pădureanu (*Soțul*). Data premierei: 5 octombrie 2006.